

JAUNATNES KONSULTATĪVĀ PADOME

Rekomendācijas Rēzeknes pilsētas pašvaldībai atbilstoši aizpildītajiem vispārējiem rādītājiem darba ar jaunatni vērtēšanai pašvaldībās

I Institucionālā sistēma darba ar jaunatni īstenošanai un darba ar jaunatni koordinācijai

- 1) Ņemot vērā Rēzeknes pilsētas definēto darba ar jaunatni struktūrshēmu, aicinām veicināt minēto darbā ar jaunatni iesaistīto iestāžu ciešāku un pārskatāmāku sadarbību, tā ir iespēja apzināt visu pašvaldības piedāvātā pakalpojuma klāstu pašvaldības jauniešiem, kā arī efektīvāk izmantot pašvaldības piešķirtos līdzekļus darbam ar jaunatni un veicināt saskaņotāku iestāžu darbību jauniešu labā, lai veicinātu jauniešu dzīves kvalitātes celšanos.
- 2) Analizējot Rēzeknes pilsētas pašvaldībā izveidoto Jaunatnes lietu komisiju, ierosinām izvērtēt iespēju attīstīt Jaunatnes lietu komisijas darbību, iekļaujot komisijas sastāvā visu darba ar jaunatni struktūrshēmā uzskaitīto institūciju pārstāvjus, kā arī vairākus jaunatnes organizāciju pārstāvjus. Vienlaikus jāparedz iespēja pieaicināt arī citus ekspertus uz komisijas sēdēm atbilstoši sēdes kārtībā izskatītajiem jautājumiem, tādējādi veicinot komisijas apskatāmo jautājumu plašāku loku, apskatot visus jautājumus, kas ietekmē jauniešu dzīves kvalitāti pašvaldībā.
- 3) Turpināt atbalstīt Rēzeknes pilsētas Jauniešu domi, kuras darbībā varētu tikt piesaistīti arī jaunieši no Rēzeknes Augstskolas. Jauniešu dome regulāri ar savu darbību var iepazīstināt arī Jaunatnes lietu komisijas pārstāvjus.

II Darba ar jaunatni stratēģiska plānošana

- 4) Rēzeknes pilsēta izstrādā ikgadēju Jaunatnes darba plānu, kurā tiek noteiktas galvenās aktivitātes jaunatne jomā, kā arī Rēzeknes pilsētas attīstības programmā 2007.-2013.gadam ir noteikta kā viena no mērķauditorijām jaunietis, līdz ar to ņemot par pamatu aizpildītos vispārējos rādītājus, pašvaldībā veikto aptauju datus un jau esošos plānošanas dokumentus, var tikt izstrādāta darba ar jaunatni stratēģija. Stratēģijā tiktu atspoguļota dažādo darbā ar jaunatni iesaistīto personu un iestāžu (struktūra) ietekme uz jauniešu dzīves kvalitāti un noteikti konkrēti rezultatīvie rādītāji, kas sasniedzami, īstenojot aktivitātes.
- 5) Rēzeknes pilsētā ik gadu tiek izstrādāta Gada grāmata atbilstoši pašvaldībā īstenojamajam politikas jomām, norādot paveikto gada laikā. Nosakot stratēģijā

konkrētus rezultātos rādītājus, Gada grāmatas sadaļā „Darbs ar jaunatni” tiktu atspoguļota šo rādītāju sasniegšanas pakāpe, kā arī var tikt veikti grozījumi vai papildinājumi stratēģijas rīcības plānā, ņemot vērā monitoringa rezultātus.

- 6) Pie darba ar jaunatni stratēģijas izstrādes aicinām piesaistīt Jauniešu domes un Jaunatnes lietu komisijas pārstāvjus, nodrošinot vienlaikus arī regulāras konsultācijas un diskusijas. Stratēģijas izstrāde var notikt pašvaldības jaunatnes lietu speciālistam, izstrādājot darba grupu, kurā tiktu pārstāvētas visas darbā ar jaunatni iesaistītās iestādes un institūcijas, piemēram, Sociālais dienests, Izglītības pārvalde, pašvaldības policija, medicīnas iestādes, interešu izglītības iestādes, jaunatnes organizācijas u.c.

III Pašvaldības budžets darbam ar jaunatni

- 7) Rēzeknes pilsētas pašvaldība nodrošina finansējumu darba ar jaunatni koordinācijai, kā arī tiek nodrošināts atbalsts projektu konkursa kārtībā sporta, kultūras un sociālajā jomā, kā arī jaunatnes organizācijām. Vienlaikus aicinām, piesaistot līdzekļus no valsts institūcijām vai īstenojot dažādus Eiropas Savienības struktūrfondu un citu starptautisku fondu projektus, pievērst uzmanību jaunatnes mērķa grupas problēmu risināšanai, kuru izpausmes ir šādas:

- zema jauniešu līdzdalība sabiedriskās aktivitātēs un jaunatnes organizācijās (jauniešu vērtējums par iespējām ietekmēt pašvaldības vai valsts mēroga lēmumus ir kritiski zems);
- nav attīstīta līdzdalības kultūra, zems pilsoniskās sabiedrības standarts jauniešu vidū, samazinās pozitīvo jauniešu līderu īpatsvars;
- nepietiekams finansējums jauniešu iniciatīvām un jaunatnes organizācijām, kā arī citām institūcijām darba ar jaunatni veikšanai;
- nav pietiekami investēts infrastruktūrā, tehnoloģijās un programmās darbā ar jaunatni, lai nodrošinātu sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iekļaušanos sabiedrībā;
- motivācijas trūkums pavadīt laiku lietderīgi (izpratnes un informācijas trūkums);
- nav nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas un daudzveidīgas (bezmaksas) iespējas bērniem un jauniešiem nodarboties ar fiziskām aktivitātēm;
- nav izveidots vienots informatīvs avots sākot ar pašvaldību mērogu, kur būtu pieejama informācija par brīvā laika pavadīšanas iespējām;
- nav pietiekams atbalsta mehānisms jauniešiem, kas vēlas uzsākt uzņēmējdarbību;
- nepastāv sistemātisks atbalsta mehānisms brīvprātīgā darba īstenošanai, pastāv dažādi šķēršļi jauniešu veiksmīgai brīvprātīgā darba organizēšanai un īstenošanai.

IV Jauniešu informētības palielināšana un izpratne par jaunatni

- 8) Aicinām pašvaldību informēt jauniešus par iespēju saņemt konsultācijas, jo ļoti bieži jaunieši norāda uz informācijas trūkumu par pieejamiem pakalpojumiem.

- 9) Tā kā jauniešiem pašvaldībā galvenokārt informācija pieejama interneta vietnēs, piemēram, pašvaldības mājas lapā, Izglītības pārvaldes mājas lapā u.c., nepieciešams nodrošināt mājas lapās ievietotās informācijas regulāru aktualizāciju.
- 10) Rēzeknes pilsētas pašvaldība regulāri informē vietējos masu medijus par pasākumiem un aktivitātēm jaunatnes jomā, aicinām nosūtīt informāciju arī jaunatnes politikas un jauniešu iespēju portālam www.jaunatneslietas.lv uz e-pastu jaunatneslietas@izm.gov.lv, kar ir tīmekļa vietne, kur tiek apkopta jaunatnei aktuālā informācija.

V Jauniešu līdzdalība lēmumu pieņemšanā un dalība jaunatnes organizācijas un jauniešu iniciatīvu grupās

- 11) Nodrošināt pašvaldības mērogā regulāras konsultācijas ar jauniešiem, kad tiek risinātas dažādas pašvaldībai aktuālas problēmas jaunatnes jomā, piemēram, Jaunatnes lietu komisijas ietvaros, pieaicinot arī citu jaunatnes organizāciju pārstāvjus.
- 12) Turpināt pašvaldībā organizēt konferences un citus pasākumus jaunatnes jomā, iesaistot arī jaunatnes organizācijas vai jauniešu iniciatīvu grupas, tādējādi attīstot arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā pašvaldībā, kā arī piesaistot jauniešus brīvprātīgos pasākumu koordinēšanā.
- 13) Pēdējos gados daudzās Latvijas pašvaldībās attīstās tradīcijas, kad tiek godināti jaunieši, kā arī jauniešiem ir dot iespēja pateikties to atbalstītājiem, piemēram, Siguldā un Ogrē jaunieši organizē „Jaunatnes Gada balvu”, vairākās pilsētās notiek Jauniešu dienas, aicinām izmantot arī šo pilsētu pieredzi.

VI Jauniešu brīvā laika lietderīga izmantošana

- 14) Aicinām Rēzeknes jaunatnes lietu speciālistu un jauniešu centrus informēt jauniešus par Eiropas Brīvprātīgā darba iespējām, uzsverot brīvprātīgā darba nozīmi jaunu prasmju un pieredzes iegūšanā, kas var sekmēt darba vietas atrašanu nākotnē.
- 15) Lai nodrošinātu jauniešiem papildus brīvprātīgā darba vietas pašvaldībā, jāinformē komersanti par brīvprātīgā darba nozīmi jaunu prasmju apgūšanā, kā arī jāveicina pašvaldības iestāžu un komersantu iesaisti iniciatīvā „Pieredze nākotnei”, vairāk informācijas: www.prakse.lv.
- 16) Turpināt Rēzeknes jauniešu centru un jaunatnes organizāciju sadarbību, lai organizētu pasākumus jauniešu sociālās atstumtības mazināšanai.
- 17) Turpināt starptautisko sadarbību jaunatnes jomā, lai sekmētu jauniešu un pašvaldības iespēju piedalīties starptautiska mēroga pasākumos.

VII Jauniešu sociālā aizsardzība

- 18) Rēzeknes pilsētā ir attīsta pašvaldības iestāžu pieejamība jauniešiem ar kustības un redzes traucējumiem, aicinām izvērtēt iespēju attīstīt arī jauniešu centru pieejamību jauniešiem ar kustības un redzes traucējumiem.
- 19) Apzinot riskus, kas ietekmē jauniešu sociālo drošību, aicinām pievērst uzmanību preventīvajiem pasākumiem, lai veicinātu jauniešu sociālo drošību un mazinātu vardarbību.

VIII Jauniešu nodarbinātība

- 20) Turpināt sadarbību ar Nodarbinātības Valsts aģentūru, Rēzeknes Speciālo ekonomisko zonu un piesaistīt citu fondu finansējumu projektu konkursu ietvaros, lai nodrošinātu atbalstu jauniešu nodarbinātībai, veicinātu darba vietu veidošanos un atbalstītu jaunos uzņēmējus.
- 21) Aicinām arī turpmāk organizēt informatīvus pasākumus jauniešiem par darba aizsardzības jautājumiem, jo pēc Labklājības ministrijas pasūtījuma veiktie pētījumi liecina, ka jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem minami starp vissliktāk informētajām iedzīvotāju grupām. Viņu vidū ir vismazākais respondentu īpatsvars, kuri sevi ir atzinuši par labi informētiem (tikai 17,7%), kas varētu būt saistāms ar faktu, ka liela daļa no respondentiem, kas pieder pie šīs grupas, ir skolēni vai studenti, kas nav saskārušies ar darba vidi, kā arī nav saņēmuši pietiekamu apmācību par darba aizsardzības jautājumiem. Līdz ar to būtu jāinformē ne tikai skolēni par darba aizsardzības jautājumiem, bet arī studenti.